

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně:

K. G.

zastoupena Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem,
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava

proti

žalované:

Česká správa sociálního zabezpečení

sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 4. 2019, ve věci žádosti o přiznání invalidního důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 4. 2019 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Zástupci žalobkyně Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava, **se přiznává** odměna za zastoupení žalobkyně ve výši 2 600 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě ve lhůtě 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 13. 5. 2019 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 8. 4. 2019, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 23. 8. 2018, č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek.
2. Žalobkyně v doplnění žaloby, ke kterému byla soudem vyzvána, uvedla, že napadené rozhodnutí považuje za nesprávné z důvodu, že vychází z chybného posudku lékařky ČSSZ, která navíc nemá specializaci v oboru psychiatrie, ale jedná se o pediatričku. Následně popsala historii vývoje svého onemocnění (byla jí diagnostikována smíšená porucha osobnosti), včetně jeho nepříznivých dopadů na její život. V posled oběma řečeným posudkům, které byly podklady pro výše jmenovaná rozhodnutí žalované, vyčetla, že v nich nebylo zohledněno její středně těžké astma a potravinové alergie, kterými trpí od dětství.
3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že jelikož se jedná o rozhodnutí, které je závislé na odborném posouzení zdravotního stavu žalobkyně, navrhuje žalovaná důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o OPSZ“).
4. Krajský soud poté, co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že vystudovala SŠ s nástavbou, kde získala vzdělání pro pozici technicko-administrativního pracovníka. Od roku 2007 do 2018 byla v evidenci Úřadu práce ČR, mezi lety 2010 a 2014 pečovala o dítě. Zkoušela brigádně pracovat jako prodavačka, pekařka a distributorka kosmetiky. Dne 24. 4. 2018 žalobkyně podala žádost o invalidní důchod, a to zpětně k datu 1. 3. 1999. O této bylo rozhodnuto zamítavě prvostupňovým rozhodnutím žalované, které bylo vydáno na základě posudku lékaře OSSZ Ostrava ze dne 26. 7. 2018. Tento došel k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je smíšená porucha osobnosti. Tato byla v období od 1. 3. 1999 do 31. 12. 2009 kvalifikována jako zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 5 písm. b přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. Od 1. 1. 2010 pak jde o zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Hodnoceno dle obou úprav dosahoval dle názoru lékaře OSSZ pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti (dle staré terminologie) resp. procentní míra poklesu pracovní schopnosti (dle terminologie nové) hodnoty 30 %. K případným korekcím této hodnoty z důvodů dalších postižení žalobkyně nebo vlivu jejího postižení na schopnost uplatňovat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti lékař OSSZ nepřistoupil.
6. Po podání námitek proti prvostupňovému rozhodnutí žalované vypracovala lékařka ČSSZ pro potřeby napadeného rozhodnutí dne 12. 3. 2019 nový posudek, ve kterém svrchu řečený závěr potvrdila. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu byla opět označena smíšená porucha osobnosti, která byla však nyní zahrnuta pro období od 1. 3. 1999 do 31. 12. 2009 pod kapitolu V., položku 5 písm. a) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. a od 1. 1. 2010 pod kapitolu V., položku 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Pro první jmenované období byl pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti určen na 10 %. Pro druhé byla míra poklesu pracovní schopnosti hodnocena rovněž 10 %, avšak byla pro další postižení zdravotního stavu podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb. zvýšena na celkových 20 %. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že potvrdila své prvostupňové zamítavé rozhodnutí o žádosti žalobkyně o invalidní důchod.

7. Z posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 24. 10. 2019, který krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat, soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedkyně komise, další lékařky s odborností psychiatrie a tajemnice, dospěla k závěru, že žalobkyně nebyla od 1. 3. 1999 do 28. 1. 2007 invalidní podle z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění z. č. 134/1997 Sb. Pro toto období určila Posudková komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti 30 %, podřadivši tehdejší zdravotní stav žalobkyně pod kapitolu V, položku 5, písmeno b), přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb.
8. Pro následující období mezi dny 29. 1. 2007 a 31. 12. 2009 Posudková komise shledala žalobkyni částečně invalidní podle § 44 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění z. č. 134/1997 Sb., pro pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 50 %. V tomto období došlo k třetí ústavní léčbě žalobkyně, byla prokázána hluboká osobnostní problematika a nebylo možno zcela jednoznačně vyloučit plíživý rozvoj psychotického onemocnění.
9. V následujících letech potíže žalobkyně dle Posudkové komise přetrvávaly a odpovídaly pasivní struktuře osobnosti, kdy žalobkyně nebyla s to samostatně vyřizovat své záležitosti a byla odkázána na druhé. S účinností k 1. 1. 2010 však došlo ke změně právní úpravy invalidních důchodů, kdy, hodnoceno podle nově účinných ustanovení, odpovídalo zdravotní postižení žalobkyně těm uvedeným v kapitole V, položce b), pro kterou je určeno rozmezí poklesu pracovní schopnosti 30 – 45 %. Za tohoto stavu uzavřela Posudková komise, že žalobkyně byla v období od 1. 1. 2010 do 23. 7. 2017 invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění z. č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) řečeného zákona s mírou poklesu pracovní schopnosti stanovenou na 45%.
10. Od 24. 7. 2017 k datu vydání napadeného rozhodnutí byla pak žalobkyně invalidní ve III. stupni podle § 39 odst. 2 písm. c) z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění z. č. 306/2008 Sb. s mírou poklesu pracovní schopnosti stanovenou na 70%. Ke změně v klasifikaci žalobkynina onemocnění k tomuto datu vedly Posudkovou komisi výsledky psychiatrického a psychologického vyšetření z července roku 2017, dle kterých se u žalobkyně jedná o těžce narušenou strukturu osobnosti s podezřením na plíživý psychotický vývoj.
11. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 OPSZ, zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo

práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

12. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
13. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialistky s odborností psychiatrie, tedy lékařky z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobkyně. Posudek podle názoru krajského soudu má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby.
14. Podle ustanovení § 44 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009: „*[p]ojištěnec je částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. Ustanovení § 39 odst. 3 platí zde obdobně. Způsob posouzení a procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanoví prováděcí předpis.*“
15. Podle ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) a b) z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009: „*[p]ojištěnec je plně invalidní, jestliže z důvodu*

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, nebo je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.“

16. Podle ustanovení § 39 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 2010 (novela z. č. 306/2008 Sb.): *[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
17. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění od 1. 1. 2010: *„[j]estliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně.“*
18. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění od 1. 1. 2010: *„[j]estliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.“*
19. Vycházejí tedy z výše řečeného posudku, který je dle názoru soudu plně způsobilý k důkazu žalobkynina zdravotního stavu ke dni napadeného rozhodnutí, dospěl soud k závěru, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve třetím stupni podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění od 1. 1. 2010, přičemž tomuto stupni invalidity odpovídalo zdravotní postižení žalobkyně od 24. 7. 2017. Před tímto datem byla žalobkyně od 29. 1. 2007 invalidní v prvním stupni, respektive za účinnosti předešlé právní úpravy byla částečně invalidní. V období počínajícím 1. 3. 1999 a končícím dne 28. 1. 2007 pak žalobkynina schopnost soustavné výdělečné činnosti sice poklesla, nicméně míra tohoto poklesu nedosahovala hranice částečné invalidity dle t. č. účinné právní úpravy.
20. Závěry Posudkové komise MPSV tedy plně vyvrací závěry posudků, které byly podkladem jak pro napadené, tak pro prvostupňové rozhodnutí žalované. Za tohoto stavu soud uzavírá, že jelikož zdravotní stav žalobkyně byl v rozhodné době jiný, než jaký vzala na základě provedeného posudku lékařkou ČSSZ za zjištěný žalovaná, je její rozhodnutí vadné pro chybně zjištěný skutkový stav. Žaloba je tedy důvodná a soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. *„[z]ruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.“* Soud tak tedy výrokem I. tohoto rozsudku učinil.
21. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Žalobkyně se však při jednání dne 11. 12. 2019 práva na náhradu nákladů vzdala. Procesně neúspěšná žalovaná pak právo na náhradu nákladů nemá. Z těchto důvodů soud o právu účastníků na náhradu nákladů řízení rozhodl, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.
22. Zástupce žalobkyně vykonal v řízení po svém ustanovení dva úkony právní služby, a to samo převzetí a přípravu věci a účast na jednání před soudem dne 11. 12. 2019, které trvalo dle protokolu o jednání 13 minut. Při výpočtu odměny za zastupování, hrazené ve shodě s ustanovením § 35 odst. 10 s. ř. s. Českou republikou, soud postupoval dle ustanovení § 35 odst. 2 s. ř. s. podle vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů. Jelikož zástupce není plátcem DPH, nedošlo ke zvýšení odměny a náhrad podle § 23a z. č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

Odměna zástupce se tedy skládá z:

□)	odměny advokáta za zastupování
v řízení ve výši 1 000 Kč / úkon, při
těchto úkonech právní služby:		
	1 příprava a převzetí věci	§ 7 bod 3., § 9 odst. 2	
	)	§ 11 odst. 1	
	2 účast na jednání před soudem	písm. b) a g)	2 000 Kč
	)	vyhl. č. 177/1996 Sb.	
□)	paušální náhrady hotových výdajů
advokáta ve výši 300 Kč / úkon
při úkonech právní pomoci
vypočtených pod písm. □)	§ 13 odst. 4
vyhl. č. 177/1996 Sb.	600 Kč
	<i>Celkem</i>		<i>2 600 Kč</i>

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 11. prosince 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně